

Новий Закон "Про догляд за особами похилого віку", заснований на правах людини

Новий Закон "Про догляд за особами похилого віку" поставить права літніх людей на перше місце. Він включає Statement of Rights [Декларацію прав] літніх людей, які користуються послугами з догляду за особами похилого віку. Цей інформаційний документ, написаний простою мовою, надає короткий підсумок цих прав.

Про Декларацію прав

Уряд Австралії змінює законодавство щодо догляду за особами похилого віку. *Aged Care Act 2024* [Закон "Про догляд за особами похилого віку" від 2024 р.] (новий Закон) містить Декларацію прав. Вона пояснює, які права мають літні люди, коли вони користуються фінансованими урядом Австралії послугами з догляду за особами похилого віку. 1 листопада 2025 р. Декларація прав замінить поточну Хартію прав у сфері догляду за особами похилого віку.

Наприкінці цього інформаційного документа наведено повну Декларацію прав з нового Закону.

Що ця Декларація прав означає для вас?

Ця Декларація прав допоможе вам бути в центрі уваги під час надання вам послуг з догляду за літніми людьми.

Вона дає вам право на наступне:

- приймати рішення стосовно свого життя;
- отримувати не лише прийняття, але й повагу до ваших рішень;
- отримувати інформацію та підтримку, що допоможуть вам приймати рішення;
- повідомляти про ваші побажання, потреби та уподобання;
- почуватися в безпеці та відчувати повагу;
- отримувати шану до вашої культури та ідентичності;
- підтримувати зв'язок із вашою спільнотою.

Незалежність, вибір та контроль

Ви маєте право приймати власні рішення та тримати під контролем:

- які фінансовані державою послуги з догляду за літніми людьми ви використовуєте;
- як ви отримуєте доступ до фінансованих державою послуг із догляду за літніми людьми та хто їх надає;
- ваші гроші та особисті речі.

Ви маєте право на отримання підтримки у прийнятті цих рішень, якщо вам це потрібно.

Ви також маєте право обирати спосіб свого життя, навіть якщо при цьому буде певний елемент особистого ризику. Наприклад, це стосується рішень щодо соціального життя та близьких стосунків.

Справедливий доступ

Ви маєте право на справедливу та об'єктивну оцінку, щоб визначити, які фінансовані державою послуги з догляду за літніми людьми вам необхідні.

Цю оцінку слід проводити у такий спосіб, що влаштовує вас. Вона повинна враховувати наступні фактори:

- вашу культуру та походження;
- ваш особистий досвід та будь-які травми;
- ваші когнітивні розлади, як от деменцію.

Ви також маєте право на отримання саме такого догляду, який вам потрібний, у той час, коли він вам потрібний. Це включає паліативний догляд -та- догляд наприкінці життя.

Безпека та якість

Ви маєте право на доступ до безпечних, якісних та справедливо фінансованих державою послуг із догляду за літніми людьми, під час надання яких до вас ставляться із гідністю та повагою.

Це включає право на доступ до фінансованих державою послуг із догляду за літніми людьми, які:

- цінують та підтримують вашу ідентичність, культуру та походження;
- поважають ваш досвід, включно з будь-якими травмами;
- є доступними та такими, що відповідають вашим потребам;
- не містять насильства, жорстокого поводження та нехтування.

Ви маєте право на доступ до фінансованих державою послуг із догляду за літніми людьми, які надаються:

- працівниками із відповідним рівнем підготовки, навичками та досвідом;
- постачальниками послуг, які відповідають усім вимогам згідно законодавства у сфері догляду за особами похилого віку.

Якщо ви почуваетесь у небезпеці, коли користуєтеся послугами з догляду за літніми людьми, ви можете отримати безкоштовну підтримку від юристів, соціальних працівників та інших фахівців. Відвідайте [вебсайт Генерального прокурора](#), щоб отримати подальшу інформацію стосовно захисту від жорстокого поводження із людьми похилого віку.

Повага до вашої приватності та особистих даних

Ваш постачальник послуг по догляду за похилими людьми повинен:

- поважати вашу приватність;
- захищати ваші особисті дані, як от інформацію про ваше здоров'я та фінанси;
- дозволяти вам обирати, коли ваші особисті дані можна передати ще комусь, наприклад, захиснику ваших інтересів чи юристу.

Ви маєте право на доступ до документації та інформації про ваші права та фінансовані державою послуги з догляду за літніми людьми, якими ви користуєтеся. Це включає те, скільки вони коштують.

Спілкування, що відповідає вашим потребам

Ви маєте право на:

- отримання інформації у зрозумілий вам спосіб;
- надання відгуків.

Ви маєте право спілкуватися тією мовою чи у той спосіб, які вам найбільше підходять. Це включає використання усних перекладачів або допоміжних засобів комунікації, якщо вони вам потрібні.

Ви також маєте право на зустріч із своїм постачальником послуг та особами, що вас підтримують, у такий спосіб, що підходить вам. Це може означати зустріч у той час, який найкраще вам пасує.

Підтримка для швидкого та справедливого вирішення проблем

Якщо виникають проблеми із фінансованими державою послугами з догляду за літніми людьми, які вам надаються, ви маєте право на наступне:

- отримати підтримку від свого постачальника послуг;
- поскаржитися без страху чи покарання за це;
- отримати швидко і об'єктивну відповідь на ваші скарги.

Підтримка та зв'язок із людьми та спільнотою

Можливо, що вам буде потрібна підтримка у розумінні ваших прав, прийнятті рішень чи поданні скарги. Ви маєте право на отримання такої підтримки від незалежного захисника ваших інтересів або когось іншого, кого ви оберете.

Ви маєте право спілкуватися із представником ваших інтересів або особою, яка вас підтримує, в будь-який зручний для вас час.

Постачальники послуг повинні поважати роль тих осіб, які є важливими для вас. Це можуть бути члени родини, друзі та опікуни.

Ви маєте право підтримувати зв'язок із:

- людьми, які є для вас важливими;
- своєю громадою, зокрема беручи участь у розважальних або культурних заходах;
- своїми домашніми тваринами.

Аборигени та жителі островів Торресової протоки мають право залишатися пов'язаними зі своєю спільнотою, країною та острівною домівкою.

Як переконатися, що ваші права дотримуються?

Ваш постачальник послуг повинен розуміти та дотримуватися Декларації прав. Якщо він цього не робить, ви можете подати скаргу Спеціальному уповноваженому з розгляду скарг.

Ви можете подати скаргу в режимі "онлайн", по телефону або листом. Відвідайте [вебсайт Комісії з якості та безпеки догляду за літніми людьми](#), щоб дізнатися більше інформації.

Якщо вам потрібна підтримка у поданні скарги чи отриманні інформації, зателефонуйте до Older Persons Advocacy Network (OPAN) за номером 1800 700 600.

OPAN має безкоштовних, незалежних та конфіденційних захисників, які можуть допомогти вам.

Повна Декларація прав з нового Закону

Нижче наведено повну Декларацію прав із розділу 23 нового Закону.

Незалежність, автономія, надання прав та свобода вибору

- (1) Особа має право на:
- (a) обрання та прийняття рішень, що впливають на її життя, зокрема стосовно таких питань:
    - (i) фінансовані державою послуги з догляду за літніми людьми, отримання яких цій особі дозволено;
    - (ii) як, коли і ким ці послуги надаються особі;
    - (iii) фінансові справи та особисте майно; та
  - (b) за необхідності, отримання підтримки для прийняття таких рішень та повагу до цих рішень; та
  - (c) прийняття особистих ризиків, зокрема в прагненні до підвищення якості життя, соціальної активності та інтимних і сексуальних стосунків.

Справедливий доступ

- (2) Особа має право на справедливий доступ до:
- (a) оцінки або переоцінки своїх потреб у фінансованих державою послугах із догляду за літніми людьми, які проводяться із врахуванням та усвідомленням:
    - (i) культурної безпеки та доречності, травм -та процесу одужання;- та
    - (ii) доступності та придатності для осіб, які мають деменцію або інші когнітивні порушення; та
  - (b) паліативного догляду -та- догляду наприкінці життя, якщо це потрібно.

Якісні та безпечні фінансовані державою послуги з догляду за літніми людьми

- (3) Особа має право на:
- (a) гідне та шанобливе ставлення до себе; та
  - (b) безпечне, справедливе, неупереджене ставлення без будь-якої -дискримінації; та
  - (c) цінування та підтримку її ідентичності, культури, духовності та відмінності; та
  - (d) отримання фінансованих державою послуг з догляду за літніми людьми:
    - (i) у культурно безпечний та культурно доречний спосіб, з усвідомленням- травм та з урахуванням процесу -одужання; та
    - (ii) у доступній формі; та
    - (iii) працівниками зареєстрованих постачальників послуг у сфері догляду за літніми людьми, котрі мають відповідний рівень підготовки, навички та досвід.
- (4) Особа має право на:
- (a) те, щоб до неї не застосовувалися будь-які форми насильства, принизливого або нелюдського поводження, експлуатації, нехтування, примусу, зловживання або сексуальних домагань; та

- (b) якісні та безпечні фінансовані державою послуги з догляду за літніми людьми, відповідно до вимог, встановлених для зареєстрованих постачальників послуг згідно цього Закону.

Увага: В главі 3 частини 4 розділу 1 йдеться про умови для зареєстрованих постачальників послуг, включаючи вимоги щодо використання обмежувальних практик та врегулювання інцидентів.

Повага до приватності та особистих даних

- (5) Особа має право на наступне:
  - (a) повагу до її особистої приватності; та
  - (b) захист її особистих даних.
- (6) Особа має право запитувати та отримувати записи та інформацію про свої права відповідно до цього розділу та про фінансовані державою послуги з догляду за літніми людьми, якими ця особа користується, включаючи вартість цих послуг.

Комунікація, орієнтована на людину, та можливість підіймати проблемні питання без побоювання покарання

- (7) Особа має право на:
  - (a) те, що вона буде поінформованою, у зрозумілій для неї формі, про послуги з догляду за літніми людьми, які вона отримує.
  - (b) висловлення своєї думки щодо послуг з догляду за літніми людьми, які вона отримує, і те, що вона буде почутою.
- (8) Особа має право спілкуватися тією мовою або тим методом комунікації, якими вона бажає, та, за потреби, мати доступ до усних перекладачів та допоміжних засобів комунікації.
- (9) Особа має право на:
  - (a) відкриту комунікацію та підтримку від зареєстрованих постачальників послуг, коли виникають проблеми із наданням фінансованих державою послуг із догляду за літніми людьми; та
  - (b) подання скарг стосовно отримуваних нею фінансованих державою послуг із догляду за літніми людьми у доступний їй спосіб без страху покарання;
  - (c) справедливий та оперативний розгляд скарг.

Представники інтересів, важливі особи та соціальні зв'язки

- (10) Особа має право на підтримку від представника її інтересів чи іншої людини, яку вона обере, включно із реалізацією або прагненням зрозуміти права особи, викладені в цьому розділі, висловлюванням поглядів особи, прийняттям рішень, що впливають на її життя та поданням скарг або відгуків.
- (11) Особа має право на визнання та повагу до ролі осіб, які є для неї важливими, включаючи опікунів, відвідувачів та волонтерів.

- (12) Якщо вона того бажає, особа має право мати можливість підтримувати зв'язок та отримувати допомогу для підтримки зв'язка із:
- (a) важливими особами у житті людини та домашніми тваринами, зокрема шляхом безпечних візитів членів сім'ї, друзів, волонтерів або інших відвідувачів до місця проживання людини, а також візитів до членів сім'ї або друзів; та
  - (b) спільнотою особи, включно із участю у суспільному житті та дозвіллі, культурних, духовних та соціальних заходах; та
  - (c) спільнотою, країною та острівною домівкою, якщо особа є аборигеном або жителем островів Торресової протоки.
- (13) У будь-який обраний особою час, вона має право на доступ до призначеної нею особи або до особи, призначеної відповідним органом.

Copyright

© 2025 Commonwealth of Australia as represented by the Department of Health, Disability and Ageing

Licence (except for Commonwealth logos)

This publication is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial 4.0 International Licence from <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.en>. This Licence does not include, and no permission is given for, the use of the Commonwealth logos contained in this publication.

Disclaimer

This publication is not legal advice and must not to be used or relied upon as a substitute for legal advice. Users must seek their own independent legal advice in relation to their particular circumstances.